

تعداد صفحه : 4	ساعت شروع : 8 صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
نام و نام خانوادگی :	1399 / 03 / 31	تاریخ امتحان:	سال سوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال 1399	
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره

الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (6 نمره)			
اشعار و عبارت های زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید .			
0/25	جهان پیش چشمش چو یک بیشه شد	1	
0/25	گل ، دفتر اسرار خداوند گشوده است	2	
0/25	و آن رعد بین که نالد چون عاشق کتیب	3	
0/25	در آسمان و زمین ، هول کرده بود کمین	4	
0/5	در حال فراغ خلوتی راست آید .	5	
0/5	چون به مقام خویش باز آمد ، سفره خواست تا تناولی کند .	6	
0/5	جهان را « سر به سر آینه می دان »	7	
0/75	خورشید ز ابر تیره دهد روی گاه گاه	8	چونان حصاری ای که گذر دارد از رقیب
0/75	دوست دارد یار ، این آشفتگی	9	کوشش بیهوده به از خفتگی
1	چو صیبتش در افواه دنیا فتاد	10	تزلزل در ایوان کسرا فتاد
1	بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم	11	تا سختی کمان شما نیز بگذرد
ب) معنی واژه (2 نمره)			
در اشعار و عبارت های زیر ، معنی واژه های مشخص شده را بنویسید .			
0/25	به بادآفره این گناهم مگیر	12	
0/25	سر از زانوی تعبد بر نگرفتم .	13	
0/25	از اطراف و اکناف گیتی آگاهم	14	
0/25	آن گاه بط با قبای سفید سر از آب بیرون کرد .	15	
0/25	گفت طوطی را : « چه خواهی ارمغان »	16	
0/25	حال آنکه من غافل شدم ، طرّار وصله ربود .	17	
0/25	سرانجام داماد گرامی ، متعلقان را به منزل خود منتقل کرد .	18	
0/25	نه همچو من که هر نفس از باد زمهریر	19	
پ) خود آزمایی (3 نمره)			
0/25	مصراع « گهی ابلیس گردد گاه آدم » در ستایش و توصیف دل است یا مذمت آن ؟	20	
0/5	عبارت « مستی رند را سیم دادند که سنگ زنند . » بیانگر چیست ؟	21	
0/5	در بیت زیر ، "صخره" و "دریا" نماد چه چیزهایی هستند ؟	22	
« شما چقدر صبور و چقدر خشم آگین حضورتان چو تلاقی صخره با دریاست »			
« ادامه سؤال ها در صفحه دوم »			

باسمه تعالی

تعداد صفحه : 4	ساعت شروع : 8 صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
نام و نام خانوادگی :	1399 / 03 / 31	تاریخ امتحان:	سال سوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال 1399	
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره

0/5	23	آیه « اِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا » با کدام یک از مصرع های زیر ارتباط معنایی دارد ؟ الف) لاله در خون تپیده می آید ب) از پی هر شکست پیروزی است ج) موجۀ این محیط طوفان زاست د) در عدم هم زعشق بویی هست
0/5	24	در بیت زیر ، مفهوم کنایی « گیاه بام شدن » چیست ؟ « دانه پنهان کن ، به کلی دام شو غنچه پنهان کن ، گیاه بام شو »
0/75	25	شاعر رثای « سالگرد » چرا به رادمردان کربلا رشک می برد ؟
(ت درک مطلب (4 نمره)		
0/25	26	توصیه شاعر در بیت « نکته ای کان جَست ناگه از زبان الف) سخن مثل تیر ، سریع است . ب) بی هدف نباید تیر انداخت . ج) قبل از سخن گفتن باید درباره آن اندیشید . د) سخن نیکو مثل تیر بر دل می نشیند .
0/5	27	با توجه به عبارت « از یک طرف خوش حال بودی و از طرف دیگر یگه می خوردی که ای دل غافل ، عمر عزیز چه زود می گذرد ! » ، مفهوم کنایی « یگه خوردن » را بنویسید .
0/5	28	منظور سعدی از بیت « ای که پنجاه رفت و در خوابی مگر این پنج روز در یابی » چیست ؟
0/5	29	معنی عبارت های زیر را به نثر ساده بنویسید .
0/5		الف) « خسرو و بزرگان و مَعْنی ها و اهل طرب در کرجی ها نشستند . »
0/5		ب) « زلیخا خواست که ملامت را بر ایشان غرامت کند . »
0/5	30	مقصود شاعر از « مگر کم از خاکیم ؟ / نفس کشید زمین ، ما چرا نفس نکشیم ؟ » چیست ؟
0/5	31	پیام عبارت زیر را بنویسید .
0/5	32	« مکر و غدر همیشه نامحمود بوده است و هر که در آن قدمی گذارد ، آخر رنج آن به روی او رسد . » با توجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید . چون بتابد آفتاب معرفت از سپهر این ره عالی صفت هر یکی بینا شود بر قدر خویش باز یابد در حقیقت صدر خویش الف) این دو بیت به کدام وادی اشاره می کند ؟ ب) منظور از « بر قدر خویش بینا شدن » چیست ؟
« ادامه سؤال ها در صفحه سوم »		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: 8 صبح	تعداد صفحه: 4
مدت امتحان: 90 دقیقه	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: 1399 / 03 / 31	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال 1399		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	
	نمره		

	ث) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (3 نمره)																
0/25	33	کدام اثر متعلق به « جمال میر صادقی » نیست ؟															
		الف) دیوار	ب) بیاض سفر														
		ج) دوآلپا	د) هراس														
0/25	34	در بیت « بر این کبود ، غریبانه زیستم چون ابر	تمام هستی خود را گریستم چون ابر » ، کدام آرایه به کار رفته														
		است ؟	الف) تشبیه														
		ب) تلمیح	ج) کنایه														
		د) متناقض نما															
0/25	35	جاهای خالی را کامل کنید .															
0/25		الف) سراینده « منظومه گلشن راز » ، ..... است .															
0/25		ب) از دیدگاه حماسی ، اسفندیار را می توان با ..... در حماسه یونان قیاس کرد .															
0/25	36	کدام یک از عبارات زیر درست و کدام نادرست است ؟															
0/25		الف) درون مایه غزلیات فخرالدین عراقی را اغلب عشق و عرفان تشکیل می دهد . ☐ درست ☐ نادرست															
0/25		ب) هسته یا طرح داستان در واقع جهت فکری و ادراکی نویسنده را نشان می دهد . ☐ درست ☐ نادرست															
0/25		ج) ستایش آزادی و آزادگی ، جهاد ، هجرت و ... از ویژگی های ادبیات انقلاب اسلامی است . ☐ درست ☐ نادرست															
0/25	37	در هر یک از عبارات های زیر کدام یک از گزینه های داخل کمانک صحیح است ؟															
0/25		الف) خَلَق المعانی ثانی لقب ..... است . (کمال الدین اصفهانی - رودکی سمرقندی)															
0/25		ب) « قصص الانبیا » از نمونه های نثر ..... است . (فنی - مرسل)															
0/75	38	هر یک از آرایه های ستون « ب » در کدام یک از بیت های ستون « الف » به کار رفته است ؟ (در ستون « ب » یک مورد اضافی است .)															
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>« ب »</th> <th>« الف »</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1- جناس</td> <td>الف) در عدم هم ز عشق بویی هست</td> </tr> <tr> <td>2- تشبیه</td> <td>ب) در خرابی جای می سازم به رنج</td> </tr> <tr> <td>3- اغراق</td> <td>ج) دو چشمش به سان دو نرگس به باغ</td> </tr> <tr> <td>4- ایهام</td> <td>گل گریبان دریده می آید</td> </tr> <tr> <td></td> <td>زان که باشد در خرابی جای گنج</td> </tr> <tr> <td></td> <td>مژه تیرگی برده از پَر زاغ</td> </tr> </tbody> </table>		« ب »	« الف »	1- جناس	الف) در عدم هم ز عشق بویی هست	2- تشبیه	ب) در خرابی جای می سازم به رنج	3- اغراق	ج) دو چشمش به سان دو نرگس به باغ	4- ایهام	گل گریبان دریده می آید		زان که باشد در خرابی جای گنج		مژه تیرگی برده از پَر زاغ
« ب »	« الف »																
1- جناس	الف) در عدم هم ز عشق بویی هست																
2- تشبیه	ب) در خرابی جای می سازم به رنج																
3- اغراق	ج) دو چشمش به سان دو نرگس به باغ																
4- ایهام	گل گریبان دریده می آید																
	زان که باشد در خرابی جای گنج																
	مژه تیرگی برده از پَر زاغ																
	ج) شعر حفظی (2 نمره)																
0/25	39	برای جای خالی گزینه مناسب انتخاب کنید .															
		سلسله موی دوست حلقه ..... بلاست															
		الف) دست	ب) داغ														
		ج) مَهر	د) دام														
		« ادامه سؤال ها در صفحه چهارم »															

باسمه تعالی

تعداد صفحه : 4	ساعت شروع : 8 صبح	رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
نام و نام خانوادگی :	1399 / 03 / 31	تاریخ امتحان:	سال سوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال 1399	
ردیف	سوالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره

0/25	جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید .	40
0/5	الف) شاه نشین ..... من تکیه گه خیال توست ب) بی ته هر کس به ..... لب گشایه مصرع دیگر هر یک از بیت های زیر را بنویسید .	41
0/5	رُخش از ..... دل هرگز مشویا	
0/5	الف) ..... ب) الهی آتش عشقم به جان زن	
0/5	گر تن زخم خامش کنم ، ترسم که فرمان بشکنم	

« دلت گرم و امیدت بر خداوند »

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه		ساعت شروع: 8 صبح
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال 1399		تاریخ امتحان: 1399 / 03 / 31
ردیف		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
راهنمای تصحیح		
<p>الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (6 نمره)</p> <p>در تصحیح این بخش، نظر همکاران محترم صائب است. (به معانی مشابه نمره تعلق می گیرد.)</p>		
1	دنیا پیش چشمش تاریک شد. (0/25) - ص 10	
2	گل، مانند دفتری است که رازهای خداوند را نشان می دهد. (0/25) - ص 87	
3	و آن صدای رعد را گوش کن که همچون عاشقی غمگین، گریه و زاری می کند. (0/25) - ص 153	
4	در همه جا (آسمان و زمین) ترس و وحشت حاکم شده بود. (0/25) - ص 159	
5	در خلوت و محرمانه باید این موضوع را بگویم. (0/5) - ص 53	
6	وقتی که به جایگاه خویش (منزل) برگشت (0/25) سفره خواست تا غذایی بخورد. (0/25) - ص 136	
7	تمام دنیا را مانند آینه ای فرض کن (تمام دنیا مانند آینه ای است). (0/5) - ص 113	
8	خورشید همانند ابر تیره، گاه گاهی چهره نشان می دهد (0/25) همانند زندانی ای که گاه گاهی بر زندانبانش گذر می کند (0/25) و خود را نشان می دهد. (0/25) - ص 153	
9	یار (معشوق، خدا) این پریشانی را دوست دارد (0/25) تلاش بی فایده و بی هدف، بهتر از تنبلی و خوابیدن و بی عاری است. (0/5) - ص 131	
10	زمانی که آوازه و شهرتش (تولد پیامبر اکرم ^(ص)) در زبان های مردم افتاد (0/5) زلزله ای در کاخ بزرگ ساسانیان (کسری) افتاد. (0/5) - ص 4	
11	در مقابل ظلم و ستم شما که همچون تیری پرتاب می شود، صبر می کنیم (0/5) تا این که محکمی و دشواری کمان های شما هم تمام شود. (0/5) - ص 140	
<p>ب) معنی واژه (2 نمره) (هر واژه 0/25 نمره)</p>		
	12- مکافات (0/25) - ص 17	13- عبادت کردن، پرستش (0/25) - ص 58
	14- اطراف (0/25) - ص 121	15- مرغابی (0/25) - ص 123
	16- تحفه، هدیه (0/25) - ص 129	17- دزد (0/25) - ص 137
	18- وابستگان (0/25) - ص 143	19- سرمای سخت (0/25) - ص 156
<p>پ) خودآزمایی (3 نمره) (به پاسخ های مشابه نمره تعلق می گیرد.)</p>		
20	توصیف دل. (0/25) - ص 115	
21	بیانگر مزدور بودن و پستی برخی انسان ها که برای کسب پول دست به هر کاری می زنند. (0/5) - ص 48	
22	صخره: نماد انسان های صبور (0/25) و دریا: نماد انسان های خشمگین (0/25) - ص 85	
23	گزینه «ب» درست است. (از پی هر شکست، پیروزی است) (0/5) - ص 84	
24	دور از دسترس و توجه بودن (کسی یا چیزی که مورد توجه نباشد). (0/5) - ص 133	
«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»		

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	ساعت شروع: 8 صبح	تاریخ امتحان: 1399 / 03 / 31
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال 1399		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	
25	زیرا جوانمردان صحرای کربلا به خدا عشق می ورزند (0/25) و در راه خدا و برای کسب رضایت او تمام زندگی و هستی خود را از دست دادند. (0/5) - ص 149	
ت (درک مطلب (4 نمره)		
26	گزینه « ج » درست است. (قبل از سخن گفتن باید درباره آن اندیشید.) (0/25) - ص 131	
27	به خود آمدن، متوجه شدن. (0/5) - ص 142	
28	غنیمت دانستن فرصت عمر (0/5) - ص 57	
29	الف) پادشاه و بزرگان قوم و آوازخوانان و نوازندگان، همگی در قایق ها نشسته اند. (0/5) - ص 94 ب) زلیخا تصمیم گرفت که سرزنش های آنان را تلافی نماید (معامله به مثل کند). (0/5) - ص 110	
30	مگر ما از خاک ضعیف تربیم (خاک، رشد و بالندگی به وجود می آورد) زمین (در فصل بهار) دوباره زنده می شود، ما هم باید همچون خاک، رشد و بالندگی داشته باشیم. (0/5) - ص 159	
31	عاقبت ناپسند حيله و فریب. گرفتار شدن انسان های فریب کار در دام خودشان. (0/5) - ص 55	
32	الف) وادی سوم، وادی معرفت (0/25) ص 126 ب) با توجه به ظرفیت خویش، آگاهی می یابد. (0/5) - ص 126	
ث (تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (3 نمره)		
33	گزینه « ب » درست است. بیاض سفر (0/25) - ص 25	
34	گزینه « الف » درست است. تشبیه (0/25) - ص 83	
35	الف) شیخ محمود شبستری (0/25) - ص 113 ب) آشیل (0/25) - ص 7	
36	الف) درست (0/25) - ص 69 ب) نادرست (0/25) - ص 20 ج) درست (0/25) - ص 75	
37	الف) کمال الدین اصفهانی (0/25) - ص 155 ب) مرسل (0/25) - ص 34	
38	الف) با شماره « 4 » (ایهام) (0/25) - ص 82 ب) با شماره « 1 » (جناس) (0/25) - ص 124 ج) با شماره « 3 » (اغراق) (0/25) - ص 147	
ج (شعر حفظی (2 نمره)		
39	گزینه « د » درست است. دام (0/25) - ص 65	
40	الف) چشم (0/25) - ص 32 ب) خنده (0/25) - خون (0/25) - ص 150	
41	الف) ای که میان جان من، تلقین شعرم می کنی (0/5) - ص 117 ب) شرر زان شعله ام بر استخوان زن (0/5) - ص 150	
جمع نمره: 20		« خدا قوت همکار محترم »